

Kirjanpidon ABC

Miljoonat jakoon 2019

- aluehallintovirastojen valtakunnallinen infotilaisuus

Sari Korento

24.10.2019

Sisältö

- Kirjanpidon termejä ja peruseriaatteita
- Tositteen sisältövaatimukset
- Avustuksen saajan kirjanpito
  - Kustannuspaikkaraportti

Kirjanpitovelvollisuus ja kirjanpito

- Kirjanpitolaki ja –asetus säätelee
  - Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpito sellaisella tavalla, josta on säädetty kirjanpitolaissa (1336/1997) ja -asetuksessa (1339/1997)
- Kirjanpitovelvollisia kaikki yhtiöt, osuuskunnat, yhdistykset ja säätiöt
- Kuntalain 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen *sovelletaan* kuntalain lisäksi kirjanpitolakia

Liiketapahtuma

Kirjanpitoon merkitään liiketapahtumina menot, tulot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät

Tililuettelo

Kirjanpitotileistä tulee olla selkeä ja riittävästi eritelty luettelo, joka selittää tilien sisällön (*tililuettelo*)

- Sillä tarkkuudella, että saadaan laadittua tilinpäätöslaskelmat ja tarvittava muu raportointi (alv, verot, sotut jne.)

Kirjaus

Liiketapahtumat merkitään kirjanpitotileille (*kirjaus*) asian mukaan

- Esim. palkkamenot palkkatilille

Pääkirjanpito, osakirjanpito

Kirjanpitoja ovat pääkirjanpito, jonka kirjauksista johdetaan tilinpäätös, sekä mahdolliset osakirjanpidot, joista viedään tiedot pääkirjanpitoon yhdistelmäkirjauksina

- Esim. myyntilaskuluettelosta voidaan laatia yhdistelmätosite, jossa myynnit on esitetty tileittäin summattuna

Suoriteperuste

Menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suoritteen luovuttaminen

Lasku- ja maksuperuste

Meno ja tulo saadaan kirjata perustuen myös veloitukseen (*laskuperuste*) tai maksuun (*maksuperuste*)

- Jos menot ja tulot kirjataan maksuperusteen mukaan, on ostovelat ja myyntisaamiset voitava jatkuvasti selvittää

Asia- ja aikajärjestys

Kirjanpito on järjestettävä siten, että kirjauksia voidaan tarkastella aikajärjestyksessä ja asiajärjestyksessä

Audit trail

Liiketapahtumien, tositteiden ja kirjausten yhteys pääkirjanpitoon ja siitä tilinpäätökseen tulee olla todettavissa kumpaankin suuntaan (*kirjausketju*)

- Koskee myös kirjanpidosta viranomaiselle verotusta tai muuta tarkoitusta varten määräajoin tehtävää ilmoitusta

Mitä tositteesta tulee käydä ilmi?

Päiväys ja numerointi

Kirjauksen on perustuttava päivättyyn ja järjestelmällisesti numeroituun tai vastaavalla tavalla yksilöityyn tositteeseen

Mitä ostettu tai myyty?

Menotositteesta on käytävä selville vastaanotettu tuotannon tekijä ja tulotositteesta luovutettu suorite

- Tarvittaessa liitettävä muita selvityksiä, esim. kuormakirja, sopimus, päätös

Tapahtuman ajankohta

Tositteen avulla on voitava osoittaa tuotannon tekijän vastaanottoajankohta ja suoritteen luovutusajankohta

Pääsääntöisesti ulkopuolisen antama

Jos kirjauksen perusteeksi ei saada ulkopuolisen antamaa tositetta, kirjaus tulee todentaa kirjanpitovelvollisen itsensä laatiman ja asianmukaisesti varmennetun tositteen avulla

- Esim. muistiotositteesta tulee käydä selkeästi ilmi, millä oletuksilla ja laskentasäännöillä luvut on laskettu (esim. yleiskustannukset, työaika)

- Arvonlisäverolaki (AVL 209 §)
- Lasku toimii ostajan vähennysoikeuden todisteena ja antaa tietoja siitä, miten myyjä käsittelee arvonlisäveroa
- Laskuvaatimukset (AVL 209 b §)
- Kevennetyt laskuvaatimukset (AVL 209 f §)
- <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48090/laskutusvaatimukset-arvonlis%C3%A4verotuksessa/>

Kevennetyt laskuvaatimukset

- Koskee
  - loppusummaltaan **enintään 400 euron** suuriset laskut;
  - vähittäiskaupassa tai muussa siihen rinnastettavassa lähes yksinomaan yksityishenkilöille tapahtuvassa myyntitoiminnassa annettavat laskut;
  - ravintola- tai ateriapalveluja taikka henkilökuljetuksia koskevat laskut lukuun ottamatta edelleen myytäväksi tarkoitettuja palveluja;
  - pysäköintimittareiden ja muiden vastaavien laitteiden tulostamat tositteet.
- Laskuissa on oltava seuraavat tiedot:
  - laskun antamispäivä;
  - myyjän nimi ja arvonlisäverotunniste;
  - myytyjen tavaroiden määrä ja laji sekä palvelujen laji;
  - suoritettavan veron määrä verokannoittain taikka veron peruste verokannoittain.

Milloin yhteydessä kirjanpitäjään?

- Kannattaa olla yhteydessä kirjanpitoa hoitavaan henkilöön jo avustushakemusta tehtäessä
- Selvitettävä, mitä asioita raportoitava ja mietittävä, miten tiedot saa raportoitua omasta kirjanpitojärjestelmästä
- Kirjanpitoon avattava hankkeelle oma kustannuspaikka heti kun avustuspäätös saadaan

Ole yhteydessä
taloushallintoon
hyvissä ajoin

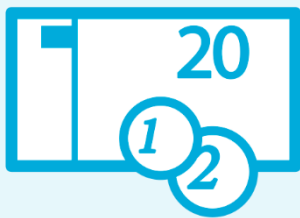
Avustuksen saajan kirjanpito

- avustuksen käyttöä tulee seurata kirjanpidossa **omalla kustannuspaikalla** tai muulla vastaavalla laskentatunnisteella
  - Tarkoituksena ”eriyttää” hankkeen tulot ja kustannukset muusta organisaatiosta
  - Vientiselitteeseen lisätään kustannuspaikkaa koskeva tieto
  - kustannuspaikalle tulee kirjata **kaikki** hankkeesta aiheutuneet toteutuneet **tulot sekä kustannukset**, myös yleiskustannukset
→ **tulostettavissa kustannuspaikkaraportti**
  - Jos erityisavustus on myönnetty ainoastaan tiettyyn hankintaan, esimerkiksi yhden laitteen hankkimiseksi, josta syntyy vain yksi kuitti, voi kustannuksen todistaa kuitilla
- avustusta saa käyttää vain avustuspäätöksessä mainittuna **käyttöaikana**
  - Hankkeen kaikki tuotot ja kulut tulee myös kirjata kirjanpitoon avustuksen käyttöajalle

**Kustannuspaikka:
Kustannuslaskennassa
pienin toimintayksikkö
tai vastualue, jonka
aiheuttamat
kustannukset
selvitetään erikseen**

Liitä selvitykseen kustannuspaikkaraportti

Avustuksesta annettavaan selvitykseen on liitettävä kustannuspaikkaraportti toteutuneista tuloista ja menoista avustuksen käyttöajalta

Varmista audit trail

Varmistettava, että selvityksessä raportoidut kustannukset on johdettavissa kustannuspaikkaraportilta

Dokumentoi

Avustuksen saajan on pyydettäessä toimittava myös muita selvityksiä, joita tarvitaan valtion-avustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi

Kiitos!

Sari Korento

sari.korento@kuntaliitto.fi

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

Onnistuva Suomi tehdään lähellä

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

